

YOİHD

STOMA VE YARA BAKIM HEMŞİRELERİ

ETİK İLKELERİ

2014

Yara Ostomi İnkontinans Hemşireleri Derneği tarafından
2014 yılında geliştirilmiştir.

STOMA VE YARA BAKIM HEMŞİRELERİ ETİK İLKELERİ

A- AMAÇ

Stoma ve yara bakım hemşireleri etik ilkelerinin amacı şöyle tanımlanabilir. Stoması, yarası ve inkontinansı olan bireylere bakım veren hemşirelerin, mesleki uygulamalarında etik ilkelere uygun davranışlarını tanımlamak, sorumlulukları konusunda işbirliği yaptıkları sağlık profesyonellerini ve toplumu bilgilendirmek ve yol gösterici olmak.

B- KAPSAM

Bu etik ilkeler; stoma, yara ve inkontinans sorunu olan ve doku bütünlüğünün bozulduğu tüm durumlarda bireylere bakım veren stoma ve yara bakım hemşirelerine ilişkindir.

C- DAYANAK

Bu etik ilkeler; hasta haklarına, hasta hakları bildirelerine, Uluslararası Hemşireler Konseyi'nin Etik Kodları'na, Türk Hemşireler Derneği'nin Etik İlke ve Sorumluluklar metnine, Dünya Enterostomal Terapistler Konseyi'nin Hemşirelik Uygulama Kodlarına ve Uluslararası Ostomililer Birliği'nin hazırladığı Ostomili Bireylerin Hakları'na dayanılarak hazırlanmıştır.

D- ÖZERKLİĞE SAYGI İLKESİ

Stoma ve yara bakım hemşiresi, stoma, yara ve inkontinansı olan bireyin;

1. Onuruna, mahremiyetine ve haklarına saygı duyar ve korur.
2. İnançlarına, değerlerine ve kültürüne saygı duyar.
3. Bakım konusunda doğru ve yeterli şekilde bilgilенmesini sağlar.
4. Kendi bakımına yönelik kararlara katılmasını sağlar.
5. Bakımına yönelik sözlü izin / yazılı onam alır.
6. Bakıma katılmasını sağlar.
7. Kişisel bilgilerinin gizliliğine ve mahremiyetine özen gösterir
8. 4. ve 5. ilkelerin yerine getirilemediği durumlarda, bireyin özerkliğinin korunmasını garanti altına alan hukuksal ve etik yaklaşımları uygular.

E- YARAR SAĞLAMA / ZARAR VERMEME İLKESİ

Stoma ve yara bakım hemşiresi;

1. Ameliyat öncesi dönemde bireyle işbirliği içinde stoma bölgesini belirleyerek, stomanın birey için en uygun bölgede açılmasını sağlar.
2. Bireyin gereksinimleri doğrultusunda bakım, eğitim, danışmanlık ve rehabilitasyon hizmeti vermek suretiyle sağlık bakımından en iyi şekilde yararlanmasını sağlar.
3. Bireyin en uygun malzemelerle bakım almasını sağlar.
4. Uygun bireylere kolostomi irrigasyonunu öğreterek yaşam kalitelerini artırır.
5. Bireyin ihmal, dikkatsizlik ve deneyimsizlik nedeniyle zarar görmesini önleyici tedbirler alır.
6. Bireyde gelişebilecek problemlere/ komplikasyonlara yönelik önlemler alır.
7. Stoma ve yara bakım ürünlerinin seçimi, üretimi ve pazarlamasıyla ilgili kişi ve kuruluşlarla iletişimde daima bireyin yararını gözetir ve gerektiğinde savunuculuğunu üstlenir.
8. Bireyin tedavisinin sürekliliğini sağlamak / düzenlemek konusunda görev üstlenir.

F- ADALET İLKESİ

Stoma ve yara bakım hemşiresi;

1. Bireye cinsiyet, yaş, ırk, renk, inanç, milliyet, siyasi ve sosyal durum farkı gözetmeksizin bakım, eğitim, danışmanlık ve rehabilitasyon hizmeti verir.
2. Bakım verirken tüm kaynakları (insan gücü, malzeme, zaman vb.) adil bir şekilde kullanır.
3. Bireyleri ülkenin sağlık destek sistemlerine ilişkin sunduğu finansal olanaklar ve hizmetler hakkında bilgilendirir.
4. Bireyin kendisi için en uygun stoma ve yara bakım ürününü kullanabilmesi için ülkede mevcut olan ürünleri tanımasını sağlar.
5. Bireyin yaşamını kolaylaştırmak amacıyla ulusal ve uluslararası destek kuruluşları hakkında bilgilенmesine yardımcı olur.
6. Kişi, kurum ve kuruluşlarla herhangi bir çıkar ilişkisine girmez.

G- MESLEĞİNE KARŞI SORUMLULUKLARI

Stoma ve yara bakım hemşiresi;

1. Stoma ve yara bakım hemşireliği alanının onurunu koruyacak şekilde davranışta bulunur.
2. Stoma, yara ve inkontinans konularında araştırmalar yaparak yeni kanıtlar oluşturur.
3. Stoma, yara ve inkontinans alanında yeni ürün geliştirilmesine katkı sağlar.
4. Stoma, yara ve inkontinans konularında standartlar geliştirir.
5. Stoma ve yara bakım hemşireliğinin ülkede ve dünyada gelişmesine katkı sağlar.
6. Mesleki gelişimini sürdürür ve meslektaşlarının gelişmesine katkı verir.
7. Stoma ve yara bakım hemşirelerinin ekonomik ve sosyal durumlarını, çalışma koşullarını pozitif yönde geliştirmeye yönelik mesleki örgütlere katkı sağlar.
8. Stoma ve yara bakımı konusundaki görev ve yetkilerini yetkin olmayan kişi ve kuruluşlara devretmez.

Yara Ostomi İnkontinans Hemşireleri Derneği “Stoma ve Yara Bakım Hemşireliği Etik İlkeleri”nin geliştirilmesine katkıda bulunan aşağıdaki kişilere teşekkür eder, Temmuz 2014.

Etik ilkeleri geliştiren ve son şeklini veren komisyon üyeleri

Ayişe Karadağ, Prof. Dr., YOİHDER Yönetim Kurulu Üyesi
Zehra Göçmen Baykara, Dr., YOİHDER Yönetim Kurulu Üyesi

Etik ilkelerin geliştirilmesine katkıda bulunan komisyon Üyeleri

Mine Çandır, YOİHDER Üyesi
Gülseren Süler, YOİHDER Üyesi
Nevra Demir, Uzm., Arş. Gör, YOİHDER Üyesi

Etik ilkelerin içeriğine ve Türkçe Dilbilimi uygunluğuna görüş veren uzmanlar

Yasemin Yalım, Prof. Dr. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi
Serap Şahinoğlu, Prof.Dr. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi
Leyla Dinç, Prof.Dr. Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi
S.Dilek Yalçın Çelik, Prof. Dr. Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi

2008